

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman merkitys elinkeinoelämälle

Kuva: Keskipohjanmaa/Clas-Olav Slotte

2018

POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

CONNECTION
KOKKOLA-JAKOBSTAD

concordia

KOKKOLAN
KAUPUNKI

wsp

Alkusanat

Tässä työssä on kartoitettu Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman merkitystä alueella toimiville yrityksille. Alueelle on leimallista erittäin vahva vientiteollisuus, jolle sujuvat lentoyhteydet ovat välttämätön edellytys menestymiselle globaaleilla markkinoilla.

Hanke on toteutettu Pohjanmaan kauppakamarin aloitteesta WSP Finland Oy:ssä lokamarraskuussa 2018. Työssä on saatu arvokasta tietoa paitsi kauppakamarilta, myös alueen yrityksiltä laajan kyselyn tuloksena sekä sitä täydentävien haastattelujen avulla.

WSP Finland Oy:ssä työryhmän ovat muodostaneet johtaja, professori Jorma Mäntynen, DI Riina Isola, DI Riku Huhta ja DI Ruut Haapamäki. Työssä on kuultu Ruotsin lentoliikenteen asiantuntijana osastopäällikkö Mattias Frithiofia WSP Sverigen Tukholman toimistosta.

Pohjanmaan kauppakamarista tilaajan edustajina ovat toimineet johtaja Paula Erkkilä, toimitusjohtaja Juha Häkkinen ja viestintäpäällikkö Mia Brännbacka.

Sisältö

- **Vienti vaatii lentoyhteydet**
- Hyvät lentoyhteydet vahvistavat alueen nousukiitoa
- **Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman profiili**
- Kokkola-Pietarsaaren alueen elinkeinoelämä
- **Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan yritysten liikevaihto 2016**
- Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman saavutettavuus elinkeinoelämän kannalta
- **Väestö Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman vaikutusalueella**
- Kysely elinkeinoelämän yhteystarpeista
- **Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman merkitys alueen yrityksille**
- Kokkola-Pietarsaaren lentoasema liikematkustuksessa
- **Ulkomaille suuntautuva liikematkustus**
- Asiakas aina keskiössä - myös lentoliikenteessä
- **Lentoaikataulut palvelemaan asiakastarpeita**
- Esimerkkejä Ruotsin lentoasemista
- Etälennonjohdon mahdollisuudet

Vienti vaatii lentoyhteydet

Kokkola-Pietarsaaren alueen vientiyritykset maailmanmarkkinoilla

- Vuonna 2017 alueen yritysten viennin arvo oli **2,4 mrd. euroa**
- Kansainvälisten asiakkaiden on välttämätöntä päästä nopeasti käymään alueella tilaus-toimitusprosessin eri vaiheissa
- Vientiyrityksille on elinehto päästä sujuvasti tapaamaan asiakkaita kansainvälisillä markkinoilla

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman kilpailukykyä vahvistettava

- Lentoasema on välttämättömyys alueen kansainväliselle liiketoiminnalle
- Yritykset tarvitsevat toimivat lentoyhteydet Helsinkiin ja Tukholmaan
- Hyvät lentoyhteydet vahvistavat alueen ja Suomen kilpailukykyä

Hyvät lentoyhteydet...

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman kasvun ja kehityksen varmistaminen

- Alueella on Suomen mittakaavassa erittäin vahvaa vientiteollisuutta, joten lentoyhteydet alueelta ja alueelle ovat välttämättömät kilpailukyvyn kannalta.
- Myös useat muut alueella toimivat yritykset ja organisaatiot tarvitsevat lentoyhteyksiä.
- Liikematkustukselle tärkeimpiä yhteyksiä ovat Helsinki ja Tukholma, joista eri allianssit tarjoavat laajat valikoimat kansainvälisiä jatkolentoja ja yritykset voivat hyödyntää code sharingia.
- Hyvät lentoyhteydet pitävät yllä ja kasvattavat kysyntää. Lentoyhteyksien heikentäminen vähentää matkustajamääriä, vaikka matkustustarve on yhä olemassa.

Volyymitavoitteen asettaminen Kokkola-Pietarsaaren lentoasemalle

- Rohkea tavoite, joka edellyttää määrätietoisia kehitystoimia – esimerkiksi matkustajamäärän kaksinkertaistaminen tavoitevuoteen mennessä.
- Reittilennoille täytyy saada lisää volyymia ja se tapahtuu alueen saapuvia ja lähteviä matkailuvirtoja Helsingin ja Tukholman kautta vahvistaen.
- Sopivat kohteet ja aikataulut lisäävät myös liikematkustusta Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman kautta.
- Charter-lennot voivat suuntautua mihin tahansa lomakohteeseen ja ne tuovat osan volyymikasvusta.

...vahvistavat alueen nousukiitoa

Lentoaseman matkustajamäärän kasvu edellyttää toimijoiden tavoitteellista yhteistyötä

- Tuloksellinen markkinointi edellyttää alueellisten, valtakunnallisten ja kansainvälisten toimijoiden yhteistyötä.
- Markkinointi täytyy toteuttaa huolellisesti fokusoiden ja alueen vahvuuksia hyödyntäen.
- Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan aktiivinen veturiorganisaatio.

Mallia maailmalta – erityisesti Ruotsin lentoliikenteestä

- Lentoliikennemarkkinan kehittämisessä on suositeltavaa arvioida kansainvälisiä kokemuksia ja käyttää niitä alueelle parhaiten soveltuvalla tavalla.
- Etälennonjohdon kehittämisessä Ruotsi on maailman johtavia maita ja toiminnasta on kokemuksia mm. Sundsvallissa.
- Markkinointi on monilla Ruotsin lentoasemilla ollut tavoitteellista ja tuloksellista.
- Lentoasemien omistuspohja on Ruotsissa Suomea monipuolisempi.

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman profiili

Kokkola-Pietarsaaren lentoasema on otettu käyttöön vuonna 1960, tuolloin Kruunupyyn lentoaseman nimellä. Lentoaseman nimi on vaihdettu vuonna 2010 Kokkola-Pietarsaaren lentoasemaksi. Noin 70 % lentoaseman matkustajista on liikematkustajia, mikä on korkea osuus. Lentoaseman vaikutusalueen väestö on noin 130 000.

Kokkola-Pietarsaaren alue on yksi Suomen merkittävimpiä vientiteollisuuden keskittymiä. Toimivat kansainväliset lentoyhteydet ovat alueen elinkeinoelämälle välttämättömyys. Suorien ulkomaan lentojen kysyntä on pysynyt vakaana, noin 20 000 matkustajan tasolla vuodessa. Kansainvälisten asiakkaiden on päästävä sujuvasti Kokkola-Pietarsaaren alueelle osto- ja tuotantoprosessin eri vaiheissa, ja alueen yritysten on päästävä Suomesta maailmalle asiakastapaamisiin.

Viime aikoina lentoaseman toimintaa on leimannut epävarmuus lentoyhteyksistä ja operaattoreista. Tämä on erittäin haitallista, koska tällöin alueen yritysten matkat kestävät kauemmin ja ulkomaisten asiakkaiden käynnit hankaloituvat.

Pidemmällä aikavälillä lentoyhteyksien puutteet heijastuvat negatiivisesti yritysten toimintaympäristön varmuuteen ja sijoittumispäätöksiin. Sen seurauksena alueen ja Suomen kilpailukyky heikkenee. Tällainen kehitys on torjuttava ja kaikin toimin vahvistettava lentoliikennettä.

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman matkustajamäärät

Vuosi	Matkustajia kotimaan lennoilla	Matkustajia ulkomaan lennoilla	Matkustajia yhteensä
2014	48 478	20 191	68 669
2015	69 534	18 505	88 039
2016	69 433	19 333	88 766
2017	60 681	19 138	79 819

Lähde: Finavia

Kokkolan ja Pietarsaaren alueen elinkeinoelämä

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman vaikutusalueella on monipuolista yritystoimintaa. Alueella on lukuisia yrityksiä, joiden tuotannosta viennin osuus on yli 90 %. Useat yritykset ovat ilmoittaneet tavoittelevansa viennin kasvua, ja kauppakamarin Business Panelin vastaajista 70 % on kertonut vuoden 2018 viennin kasvaneen edelliseen vuoteen verrattuna.

Kokkolan seudulla tärkeitä teollisuuden toimialoja ovat kemianteollisuus, metalliteollisuus, elintarviketeollisuus ja metsätuoteteollisuus. Kokkolan seudulla panostetaan myös elinkeinoelämää palvelevaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan (TKI) sekä pyritään nostamaan tuotannon jalostusastetta. Alueen yritysverkostoja kasvatetaan klustereiksi.

Pietarsaaren seudulla tärkeitä teollisuuden toimialoja ovat metsäteollisuus, metalliteollisuus, elintarviketeollisuus ja veneiden valmistus.

Suurteollisuusalueet

Kokkola Industrial Park (KIP) on Pohjois-Euroopan merkittävin epäorgaanisen kemian klusteri. Alueelle on sijoittunut isoja kemian- ja metalliteollisuuden yrityksiä, kuten Boliden Kokkola, Freeport Cobalt, Yara Suomi, Cabb, Tetra Chemicals Europe, Woikoski ja Neste. Näiden lisäksi alueelle on sijoittunut noin 60 palveluyritystä. Työpaikkoja alueella on yli 2250 ja yritysten liikevaihto on lähes 1,7 mrd. €, josta vientiä on 1,5 mrd. €. Alueella on suunnitteilla 600 miljoonan euron investoinnit. Kokkolan satama on Suomen kolmanneksi suurin yleissatama ja Suomen suurin transitosatama.

Pietarsaareissa on Alholmen Industrial Park, jossa toimii 9 teollisuusyritystä ja yli 50 palveluyritystä. Lisäksi alueelle on sijoittunut Pietarsaaren satama ja satamaoperaattori Euroports. Teollisuusyrityksiä alueella ovat UPM:n sellutehdas ja saha, pakkausmateriaaleja valmistavat Walki ja BillerudKorsnäs, energiayhtiö Alholmens Kraft, teollisuusmuovien valmistaja NCE, metalliputkien valmistaja OSTP sekä venevalmistajat Baltic Yachts ja Nautor's Swan. Alueella on yli 1900 työpaikkaa. Alueen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on 1,1 mrd. €, josta vientiä noin 900 milj. €.

Alueen teollisuuden tärkeimmät vientialueet ovat Ruotsi ja muut Pohjoismaat sekä Eurooppa. Osalla alueen yrityksistä vienti on globaalia.

Kokkola-Pietarsaaren alueen viennin arvoon nähden lentoaseman toimintakustannukset ovat hyvin marginaaliset

Kokkola-Pietarsaaren alueen viennin arvo vuonna 2017

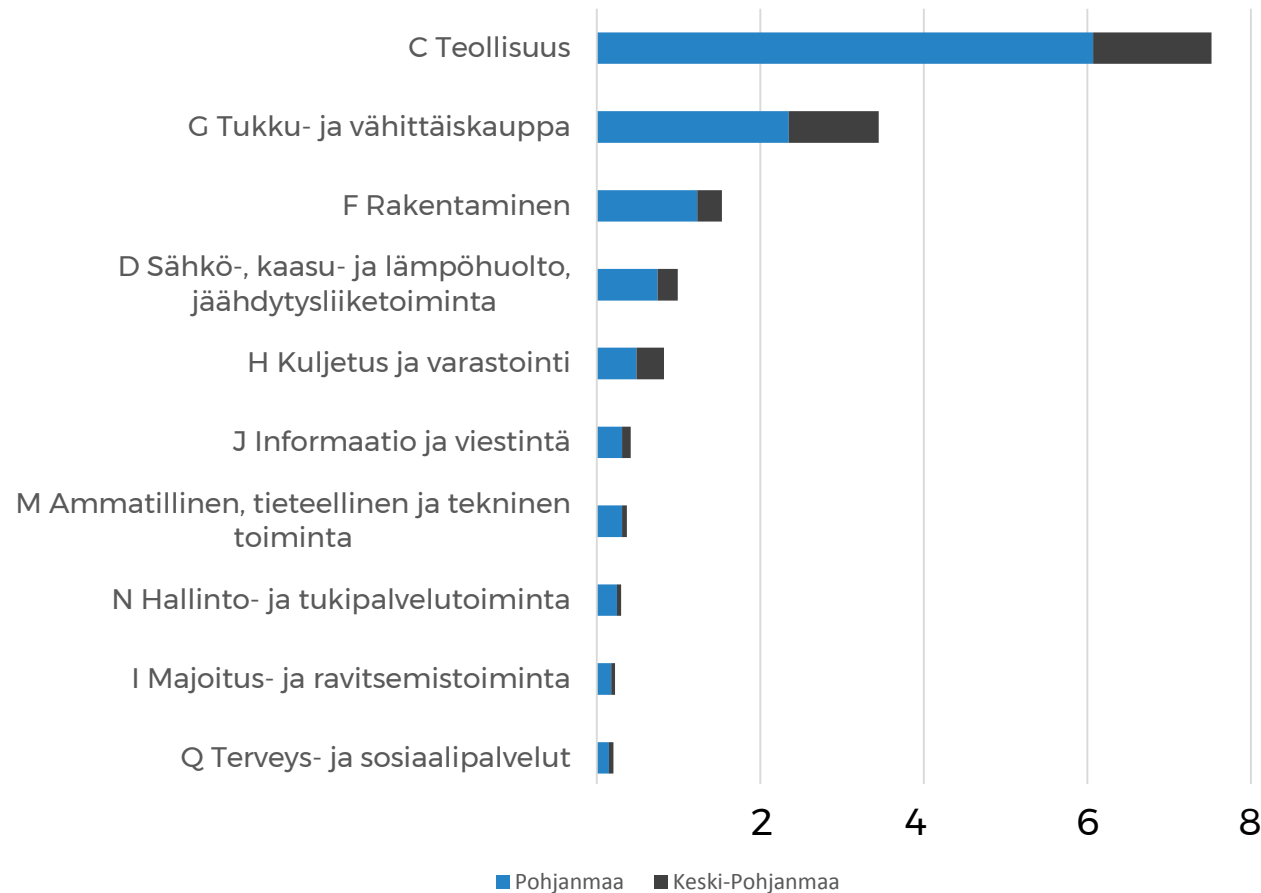
**2 400
miljoonaa
euroa**

Ruotsissa noin 100 000 matkustajan ei-valtiollisten lentoasemien vuosikustannukset ovat 3-6 miljoonaa euroa. Suomen alueellisista lentoasemista tietoa ei ole käytettävissä.

Lähde: WSP Sverige

Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan yritysten liikevaihto 2016 (miljardia euroa)

10 suurinta toimialaa

Lähteet: Tulli & Tilastokeskus. Alueellinen yritystoimintatilasto

Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan tavaravienti oli **6,1 mrd.** eli **yli 10%** Suomen tavaraviennistä 2017

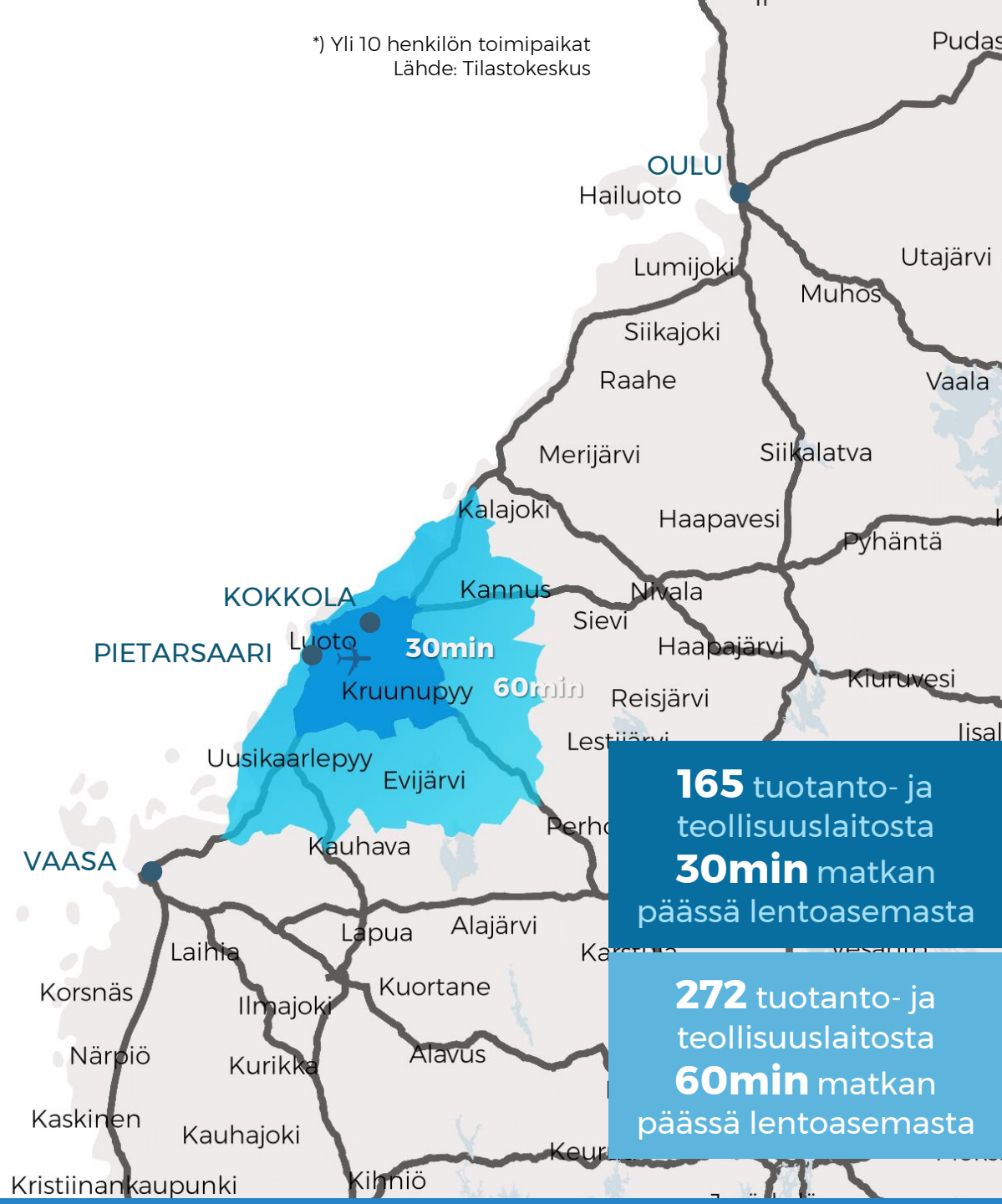
Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien teollisuuden liikevaihto 2016 oli lähes **8 mrd. €**

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman saavutettavuus elinkeinoelämän kannalta

Kokkola-Pietarsaaren lentoasema on hyvin saavutettavissa alueen elinkeinoelämän kannalta. Tunnin automatkan päässä sijaitsee 270 tuotanto- ja teollisuuslaitosta. Kokkolan ja Pietarsaaren seutukunnissa sijaitsee kaikkiaan reilut 7000 yritystä. Liikematkustuksen volyymit voivat kasvaa, mikäli lentoyhteyksien tarjonta vastaa nykyistä paremmin yritysten tarpeisiin. Alueella on myös tutkimus- ja oppilaitoksia sekä muita organisaatioita, jotka tarvitsevat kotimaisia ja kansainvälisiä yhteyksiä.

Vuonna 2017 ulkomaisten matkailijoiden osuus yöpymisistä oli Keski-Pohjanmaalla 11 % ja Pohjanmaalla 22 %. Uudellamaalla ja Lapissa osuudet olivat huomattavasti korkeammat, noin 50 % kummassakin.

Kokkolan ja Pietarsaaren seuduilla on ollut vuonna 2017 noin 22 000 ulkomaista yöpymistä. Alueen kansainvälisellä matkailulla on vielä runsaasti hyödyntämätöntä potentiaalia. Kokkola-Pietarsaaren lentoasemalla on merkittävä rooli matkailuvirtojen kasvattamisessa.

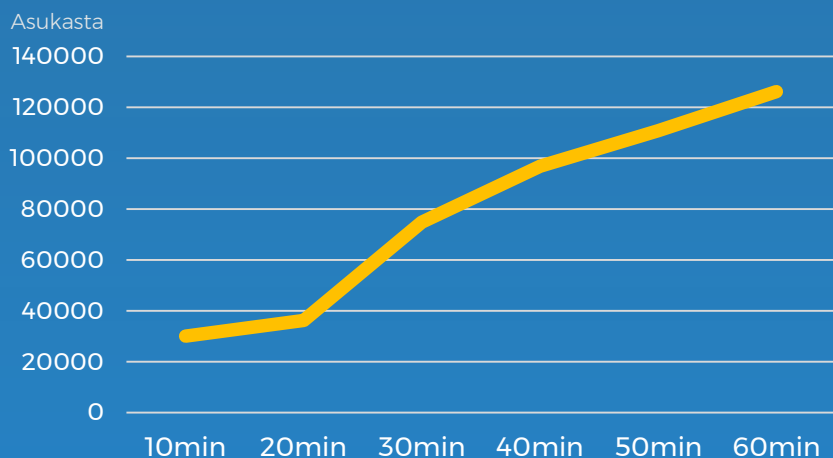

Väestö Kokkola- Pietarsaaren lentoaseman vaikutusalueella

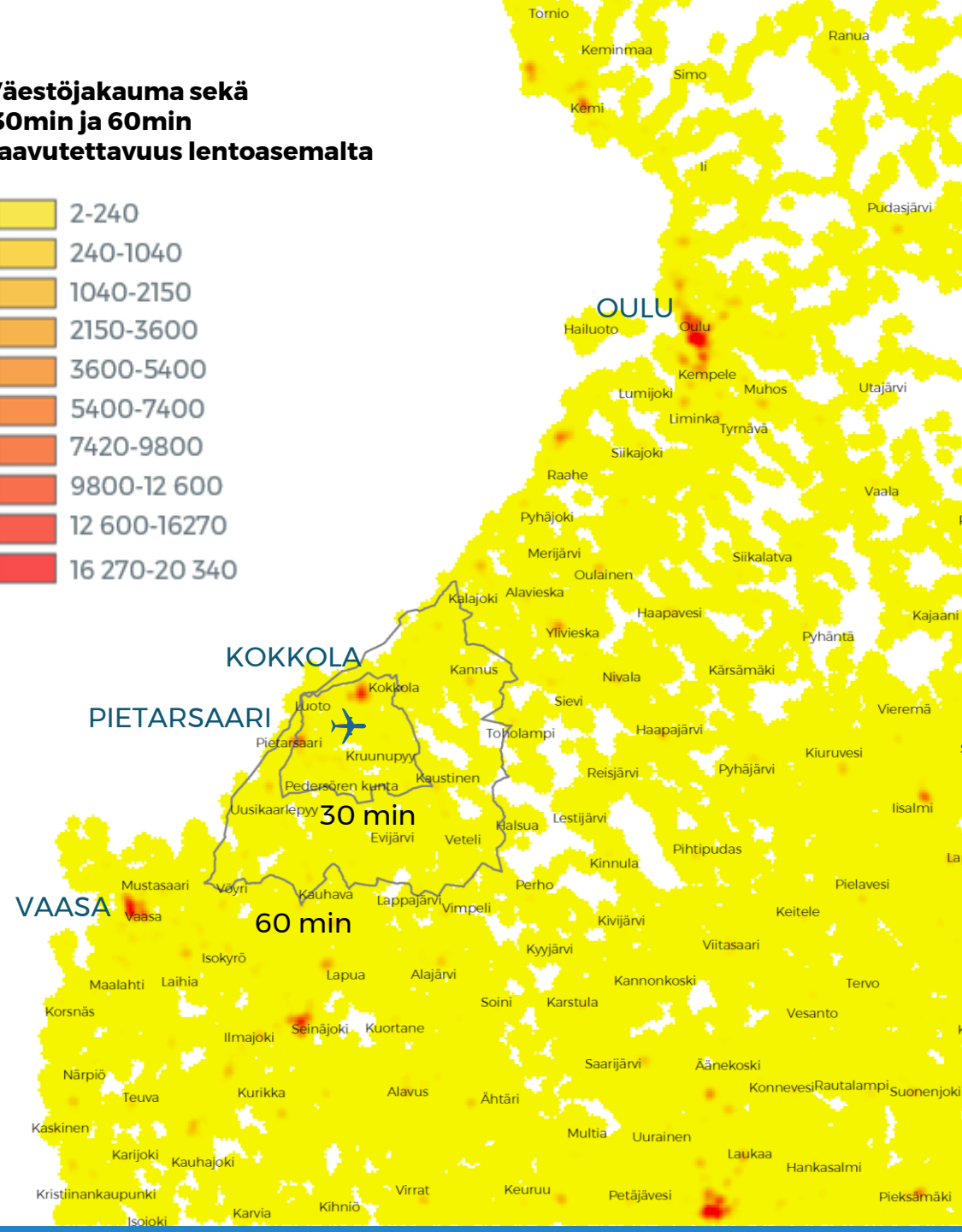
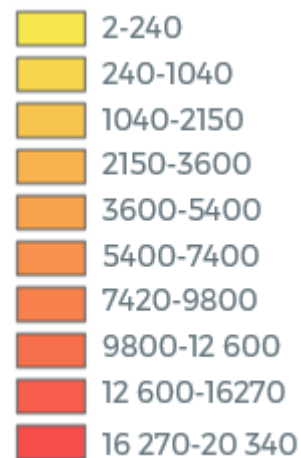
Lentoaseman saavutettavuusalueella on väestöpotentiaalia ja matkailukohteita, jotka luovat edellytyksiä lähtevien ja saapuvien matkailijavirtojen kasvuun.

Kokkola-Pietarsaaren lentoasemalta puolen tunnin automatkan alueella asuu 75 000 asukasta ja tunnin alueella noin 130 000 asukasta. Kokkolan ja Pietarsaaren seutujen matkailukohteiden lisäksi mm. Kaustinen, Kalajoen Hiekkasärkät sekä Power Park sijaitsevat lentoaseman vaikutusalueella.

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman saavutettavuus

Väestöjakauma sekä 30min ja 60min saavutettavuus lentoasemalta

Lähde: Tilastokeskus

Kysely elinkeinoelämän yhteystarpeista

Osana selvitystä toteutettiin internetkysely alueen yrityksille 12.10-23.10.2018. Kysely lähetettiin 540 Pohjanmaan kauppakamarin jäsen-yritykselle ja siihen tuli yhteensä 186 vastausta, mikä tarkoittaa, että kyselyn vastausprosentti oli 34.

Kolmella neljästä kyselyyn vastanneesta yrityksestä on alueella alle 50 henkilön toimipiste, 18 prosentilla 50-249 henkilön toimipiste ja 7 prosentilla yli 250 henkilön toimipiste.

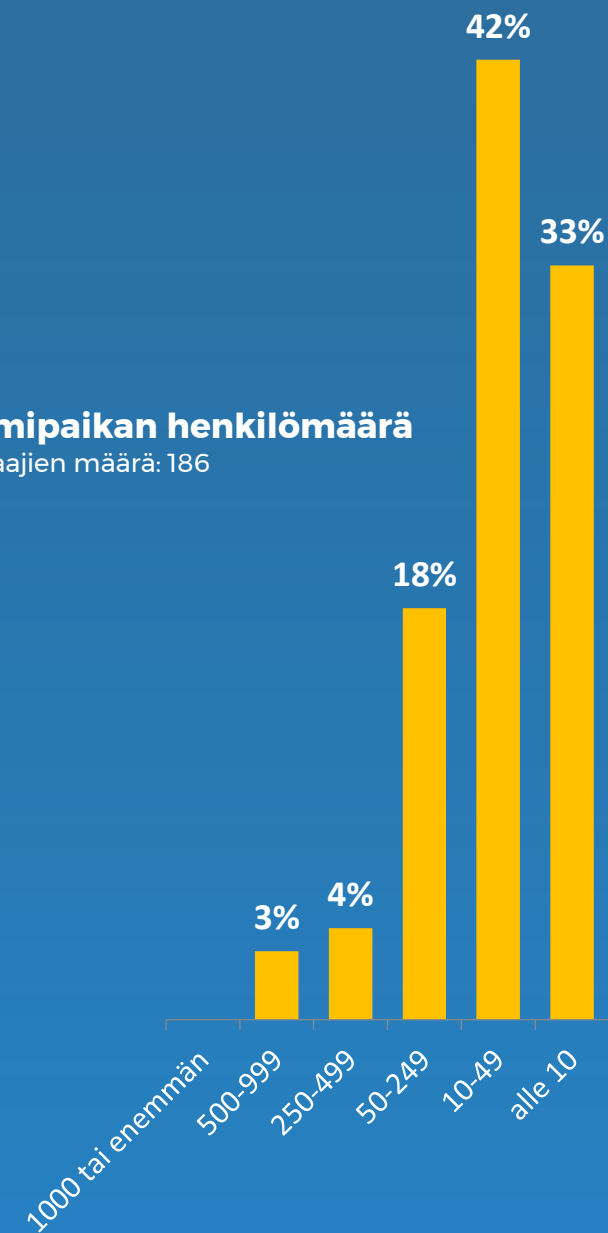
Kyselyn perusteella hyvä saavutettavuus on yrityksille erittäin tärkeää.

SAAVUTETTAVUUS VAIKUTTAA

- Kansainvälisen kaupankäynnin toimivuuteen
- Alueen imagoon kansainvälisessä liiketoiminnassa
- Liiketoiminnan varmuuteen
- Investointien edellytyksiin
- Yritysten sijoittumispäätöksiin
- Työvoiman saatavuuteen
- Alueen ja koko Suomen talouteen

Toimipaikan henkilömäärä

Vastaajien määrä: 186

Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman merkitys alueen yrityksille

Alueen liiketoiminta on riippuvaista hyvistä ulkomaanyhteyksistä. Suuri osa vastaaja-yrityksistä toimii kansainvälisillä markkinoilla, ja kansainvälisten suhteiden ylläpito vaatii lentoaseman.

Kokkola-Pietarsaaren lentoasemalla on vaikutusta alueen imagoon kansainvälisessä liiketoimintaympäristössä. Asiakkaille ja yhteistyökumppaneille on pystyttävä tarjoamaan nopeita, luotettavia ja helppoja yhteyksiä, mihin juna ei ole riittävä ratkaisu. Vastaajat korostivat, että työasiamatkoilla tärkeää on, että ne pystytään hoitamaan päivämatkoina ja hyvien lentoyhteyksien avulla tämä onnistuu niin Helsingin suunnalta kuin useista Euroopan tärkeistä kohteista.

Vastaajayrityksistä osalla on toimipisteitä myös muissa Pohjoismaissa ja yritykset korostivat, että yhteistyön kannalta hyvät lentoyhteydet ovat välttämättömiä. Vastauksissa nousi esille myös, että hyvä saavutettavuus parantaa investointien edellytyksiä ja hyvät yhteydet tuovat varmuutta liiketoiminnalle.

Muutama vastaaja sanoi käyttävänsä ensisijaisesti Vaasan lentoasemaa Kokkola-Pietarsaaren riittämättömien yhteyksien vuoksi. Useat vastaajat olivat kuitenkin sitä mieltä, että juuri lähikenttä on heidän edustamiensa yritysten toiminnalle merkityksellinen.

”

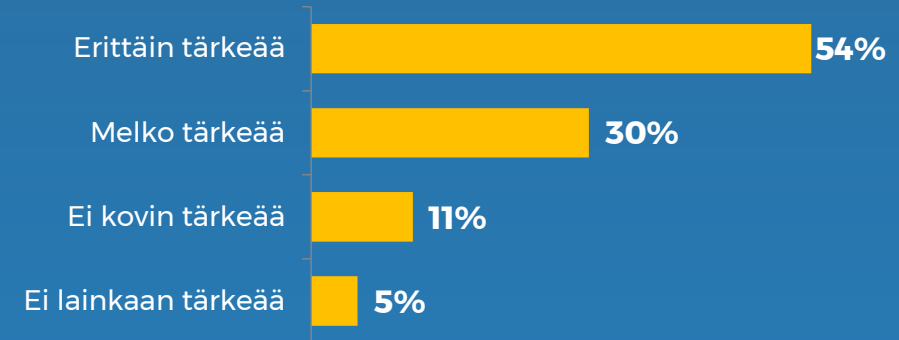
Toimivat lentoyhteydet ovat yrityksillemme tärkeä imagotekijä kansainvälisessä, erittäin kilpaillussa liiketoiminnassa. Sujuvat yhteydet vaikuttavat niin ikään yritysten sijoittumispäätöksiin ja investointipäätöksiin sekä työvoiman saatavuuteen.

Paula Erkkilä, johtaja, Pohjanmaan kauppakamari

”

Kuinka tärkeää yrityksenne imagon kannalta on, että yrityksellä on käytettävissä lähellä sijaitseva lentoasema?

Vastaajien määrä: 186

84 % yrityksistä pitää lähellä olevaa lentoasemaa tärkeänä yrityksen toiminnan ja imagon kannalta

Kokkola-Pietarsaaren lentoasema liikematkustuksessa

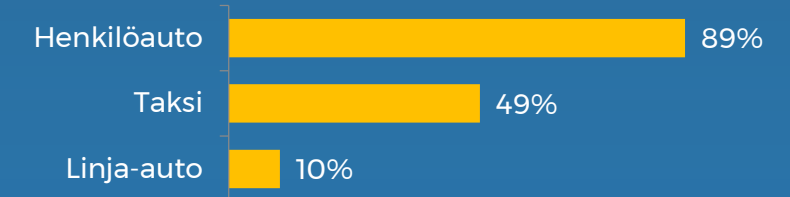
Neljä viidestä vastaajayrityksestä käyttää Kokkola-Pietarsaaren lentoasemaa liikematkustuksessa. Lentoasemalle saavutaan yleisimmin autolla tai taksilla. Vain noin 10 % vastaajista käyttää linja-autoa lentoasemalle saapumiseen. Vastaajista 60 % kertoi, että lentoaseman nykyiset aikataulut eivät ole sopivia yrityksen tarpeisiin.

Yleisimpinä ulkomaille suuntautuvan liikematkustuksen kohteina mainittiin Ruotsi (92 vastaajaa) ja Saksa (54 vastaajaa). Myös Tanska, Iso-Britannia, Hollanti ja Norja olivat yleisiä matkustuskohteita. Näihin kohteisiin matkustaa 10-20 vastaajaa kuhunkin. Alueen yrityksistä matkustetaan liikeasioissa myös muualle Eurooppaan, Yhdysvaltoihin ja Aasiaan.

Millä kulkumuodolla henkilöstönne saapuu Kokkola-Pietarsaaren lentoasemalle?

Vastaajien määrä: 142, vastausten määrä: 219
Kyselyssä oli mahdollista valita useita vaihtoehtoja

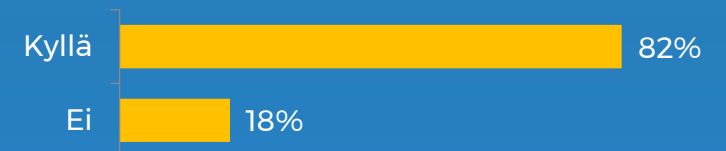
Ovatko Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman nykyiset aikataulut sopivia yrityksenne tarpeisiin?

Vastaajien määrä: 182

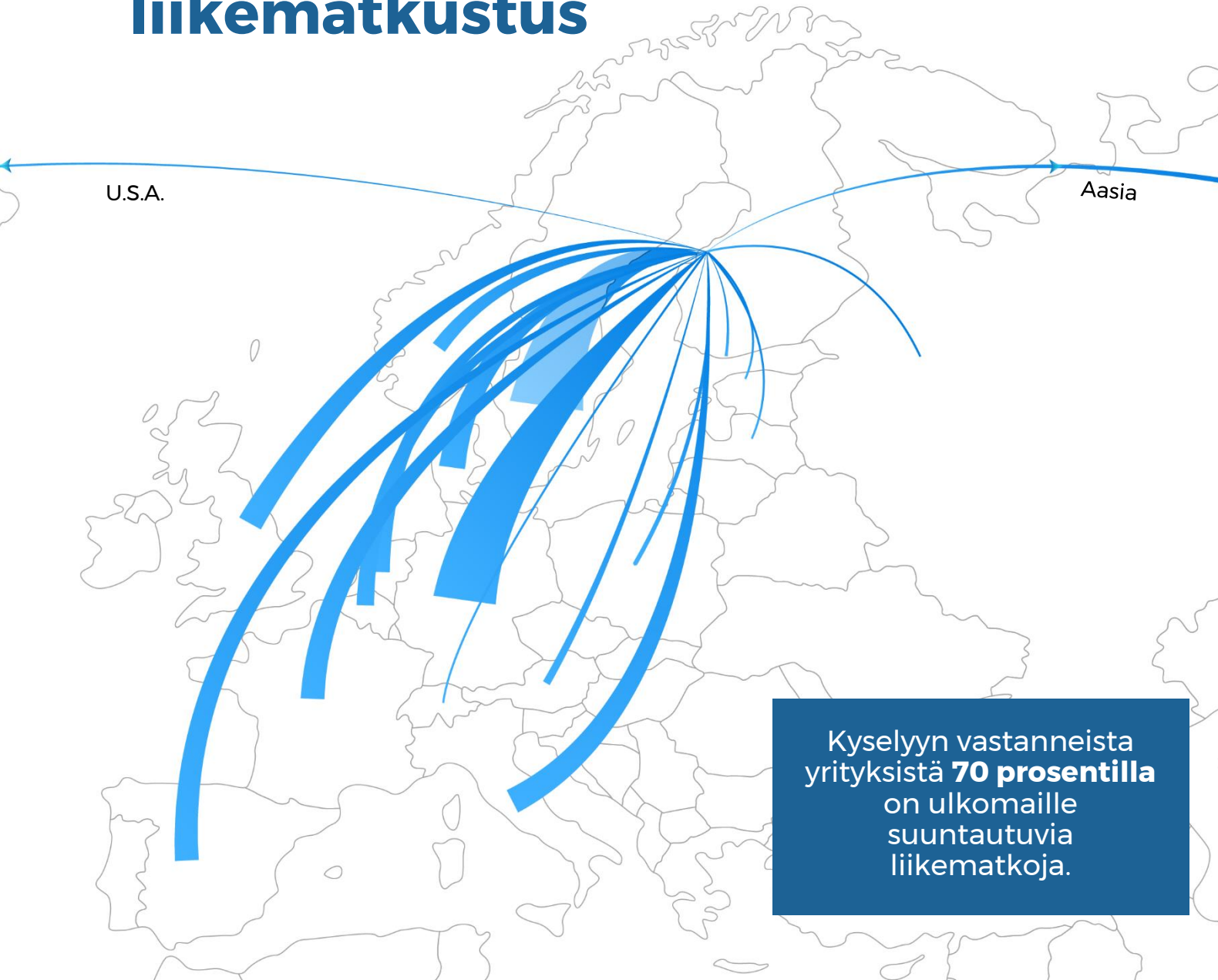

Käyttääkö henkilöstönne Kokkola-Pietarsaaren lentoasemaa työmatkustuksessa?

Vastaajien määrä: 182

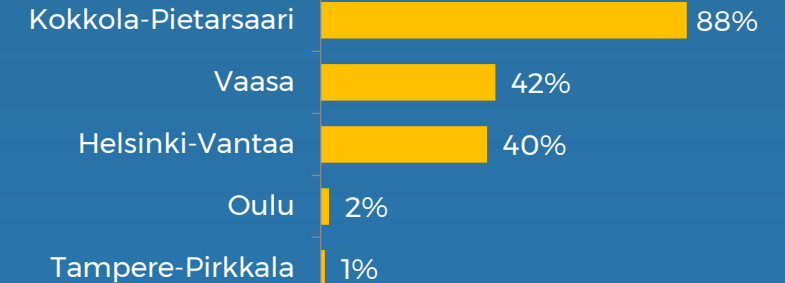
Ulkomaille suuntautuva liikematkustus

Miltä lentoasemalta toimipaikkanne ulkomaille suuntautuvat työmatkat alkavat?

Vastaajien määrä: 129, vastausten määrä: 223.

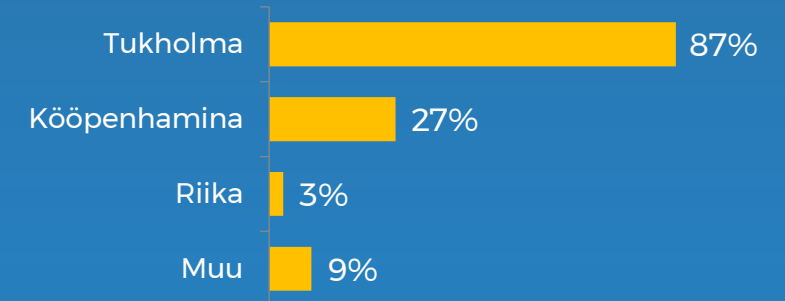
Kyselyssä oli mahdollista valita useita vaihtoehtoja

Jos Kokkola-Pietarsaaren lentoasemalta olisi suoria lentoja ulkomaan hubeihin, mitkä palvelisivat parhaiten toimipaikkane tarpeita?

Vastaajien määrä: 124, vastausten määrä: 157.

Kyselyssä oli mahdollista valita useita vaihtoehtoja

Asiakas aina keskiössä - myös lentoliikenteessä

"Ulkomaisten asiakkaiden pitäisi päästä nopeasti käymään tehtaalla toimintaan tutustumassa. Tämä on erityisen tärkeää ennen uuden asiakassuhteen syntymistä, jotta yritys saa kasvot ja erottuu näin kilpailijoista. Kiireiset asiakkaat eivät voi käyttää aikaa junalla matkustamiseen."

*Leif Fagnäs, toimitusjohtaja,
Best-Hall Oy*

"Sopivat aikataulut ovat tärkeitä. Huonoilla aikatauluilla saadaan kysyntä romahtamaan."

*Jarmo Herronen, toimitusjohtaja,
Boliden Kokkola Oy*

"Kumpikin Pohjanmaan vientipooli (Kokkola-Pietarsaari ja Vaasa) tarvitsee oman lentoaseman."

*Peter Björk, toimitusjohtaja,
Solving Oy*

"Hyvät lentoyhteydet ja sopivankokoinen kalusto luovat kysyntää lennoille."

*Stefan Sjöberg,
toimitusjohtaja, Mirka Oy*

"Aikainen aamulento on erittäin tärkeä, koska sillä pääsee jatkolennot Euroopan kohteisiin."

*Janne Ylinen, toimitusjohtaja,
Kokkolan Halpa-Halli Oy*

Lentoaikataulut palvelemaan asiakastarpeita

Yrityskyselyn vastauksissa erottui yleisimmin kolme erilaista lentoyhteys-tarvetta: päivämatkat Kokkola-Pietarsaaren seudulta Helsinkiin tai Tukholmaan, päivämatkat Kokkola-Pietarsaaren seudulta Euroopan kohteisiin sekä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden saapuminen alueen yrityksiin yleensä päivämatkoille.

Tukholman lentoyhteyden avaaminen mahdollisimman pian on alueen yrityksille ensisijaisen tärkeää. Tarvetta on sekä päivämatkoille Tukholmaan että jatkolennoille Tukholmasta Euroopan kohteisiin.

Yleisin tarve on yhteys Kokkolasta Helsinkiin aamulla siten, että vuorolla ehtii sopivasti keskustaan klo 9-10 alkaviin palavereihin. Nykyinen aamun varhainen lento (klo 5:30) palvelee hyvin matkustajia, joilla on jatkolento Eurooppaan.

Iltapäivällä paluulentoa Kokkolaan tarvitaan heti työpäivän jälkeen klo 16-19 aikoihin. Toinen tärkeä paluuyhteys Helsingistä Kokkolaan on illan myöhäinen vuoro (klo 23-01), jolla ehtii Euroopan kohteista yöksi kotiin.

Helsingistä Kokkolaan tarvitaan aamulla yhteys, jolla asiakkaat ja muut yhteistyökumppanit voivat saapua päiväksi Kokkolaan. Sopiva aika paluulennolle Helsinkiin on klo 16-18, eli työpäivän jälkeen.

Yrityksiä parhaiten palvelevat lentoaikataulut

KOK-HEL, lähtöaika KOK

Klo 5-6

Klo 7-8

Klo 16-19

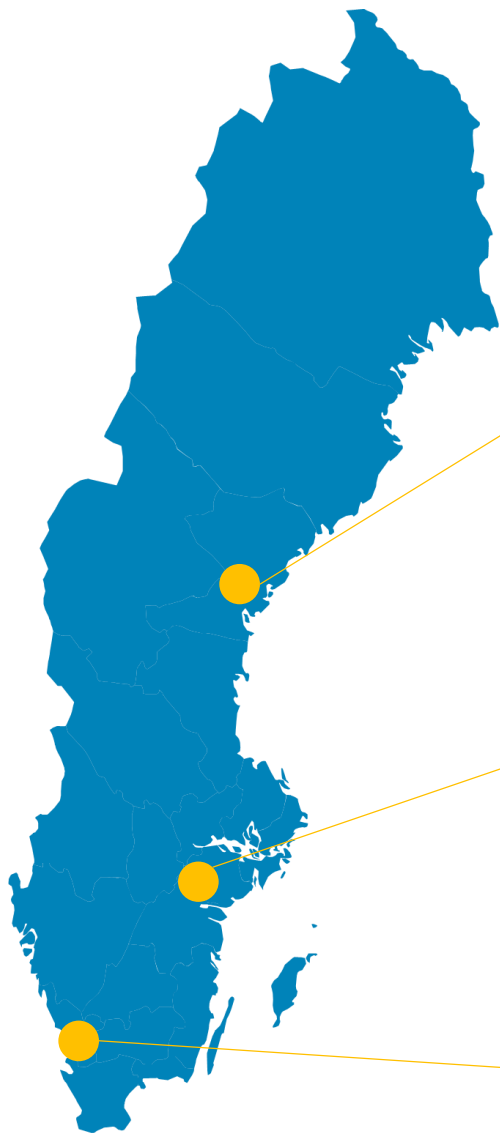
HEL-KOK, saapumisaika KOK

Klo 8-9

Klo 16-19

Klo 23-01

Esimerkkejä Ruotsin lentoasemista

Sundsvall-Timrån lentoasema

Sundsvall-Timrån lentoasemalle on Sundsvallin keskustasta 21 km ja Timrån keskustasta 10 km. Lentoaseman omistus siirtyi kesällä 2013 Swedavialta Sundsvallin ja Timrån kunnille. Sundsvallin omistusosuus on 84% ja Timrån 16%. Lentoasemaa ylläpitää kaksi yhtiötä, Midlanda Fastighet AB ja Midlanda Flygplats AB. Lentoaseman matkustajamäärä on kasvanut 2015 lähtien noin 10 000 matkustajalla vuodessa. Vuonna 2017 se oli noin 290 000. Lentoasemalta on säännölliset yhteydet Tukholman Arlandaan ja Brommaan sekä Göteborgiin. Visbyhyn lennetään kesäaikaan ja charter-lentoja ympäri vuoden. Lentoaseman lennonjohto hoidetaan Sundsvallin lentoasemalla sijaitsevasta etälennonjohtokeskuksesta (Remote Tower Centre).

Norrköpingin lentoasema

Vuonna 2006 kunta otti Norrköpingin lentoaseman vastuulleen. Seuraavien vuosien aikana saavutettiin nopeaa matkustajamäärän kehitystä. Se edellytti kunnalta voimakasta panostusta toimenpiteisiin, joilla paikalliset, valtakunnalliset ja kansainväliset yritykset saatiin sidotuksi kentän käyttäjiksi. Lentoasema ylsi vuonna 2017 yli 100 000 matkustajamäärään.

Ängelholmin lentoasema

Vuonna 2011 Ängelholmin lentoaseman omistajaksi tuli PEAB Oy ja lentoasema on Ruotsin ainut täysin yksityisessä omistuksessa oleva. Lentoasema haluaa panostaa laatuun ja asiakaskokemukseen: lyhyet matka-ajat lentoasemalle, noin 30 minuuttia useilta keskeisiltä paikkakunnilta, nopea matkatavaran käsittely ja helppo pysäköinti lähelle terminaalin sisäänkäyntiä sekä koko matkaketjun mukavuus ja sujuvuus.

Ängelholmin lentoasema on Malmön ja Kööpenhaminan lentoasemien kilpailun puristuksessa, mutta yritysmäisen toimintatavan ansiosta se on onnistunut saavuttamaan yli 400 000 vuotuista matkustajaa. Alueella on runsaasti yrityksiä, mutta myös matkailuun on panostettu.

Etälennonjohton mahdollisuudet

Etälennonjohtopalvelut (Remote Tower Services, RTS) on uuden ajan teknologiakonsepti, jolla perinteinen lennonjohto voidaan toteuttaa digitaalisesti etäältä itse lentoasemasta. Ruotsi on edelläkävijä tässä teknologiassa ja konsepti on herättänyt maailmanlaajuisia mielenkiintoa lentoalalla. Saab on kehittänyt etäohjauksen teknologian, jonka Luftfartsverket (LFV) on ottanut Ruotsissa käyttöön.

Ensimmäinen etäohjattu lentoasema oli Örnköldsvik, jota on ohjattu huhtikuusta 2015 lähtien Sundsvalliin perustetusta etäkeskuksesta (Remote Tower Centre). LFV on avaamassa etälennonjohtokeskuksen myös Arlandaan.

Lennonvarmistuspalvelut muodostavat 30...40 % lentoaseman operatiivisista kustannuksista. Etätorniratkaisu mahdollistaa merkittävät kustannussäästöt. Palvelua voidaan toimittaa juuri silloin, kun tarvetta on. Lisäksi uusi teknologia on turvallisempaa kuin perinteinen: digitaalisesti voidaan toimia paremmalla laatutasolla huo-noissa sääolosuhteissa, kohteita voidaan zoomata ja kiinnittää samaan ruutunäkymään useanlaista informaatiota.

Kuva: LFV

**POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI**

**KOKKOLAN
KAUPUNKI**

